

Inhoud

*'Wat ik voor Ajax voel in mijn hart, kan niemand wegnemen.
Dat is ware liefde.'*

– Marko Pantelić

<i>Voorwoord</i>	11
<i>Inleiding</i>	13
1. Bobby was Ajax, Ajax was Bobby	15
2. De stropdas met de grote 1	18
3. Drie keer heersen in het Bernabéu (en daarna drie keer Juventus)	21
4. HWMHWDB (Hij Was Michels Hij Werd De Beste)	26
5. Iván Gabrich: zo slecht dat hij geweldig was	29
6. Zes finales, vier keepers: van een kroket tot een paar contactlenzen	33
7. Walsend naar de finale	38
8. De struikelsteen en het portret: twee Ajacieden in oorlogstijd	41
9. De negen van Witschge	44
10. De Tadić-top 10	47
11. Arme Otto: de indirecte penalty van Crujff én Olsen	54
12. Lloyd Doesburg: lobiwan wi san tan memre yu	58
13. Eterno Neeskens, de gouden stofzuiger	61
14. Van de wasmand naar de nok van het stadion: voor altijd nummer 14	65
15. Stiekem logeren: een verstekeling voor de derde ster	68
16. Kovács kreeg een auto	72
17. Een (persoonlijke) top vijf van de allermooiste Klassiekers in De Kuip	75
18. Heil Ajax, Heil!	81
19. De supporter die de 2-3 miste	85
20. Henk Groot: zijn naam is klein, zijn daden benne groot	89
21. 'Je moet kampioen worden en anders moet je je bek houden'	91
22. De handgebaartjes en de haarband: een seizoen lang genieten van Marko Pantelić	94
23. Aanstekers koppen en een vliegende hakbal: het jongensboek van Raffie bij Ajax	97
24. Shota Arveladze – van Mr. Bean tot publiekslieveling	101
25. Geen kerstkaarten, wel de Champions League	105
26. Louis de dichter	109

27. Snabbel en Babbel	112	63. <i>Breaking news</i> op CNN	230
28. Vóór Johan was er Jen	115	64. Geen Ajax-naam	233
29. Het was meters, meters, meters buitenspel!	118	65. Met je poffertjeskop tegen de uitpuilende prijzenkast	235
30. Een titel met een deukie	122	66. De Mythische Mistwedstrijd	237
31. <i>Lucky losers</i>	125	67. De Huntelaar-trofee	241
32. De eerste hemeldoos – Ajax introduceert de skybox in het Nederlandse voetbal	128	68. Geen kauwgom, geen cup	243
33. Een paard en een half varken	130	69. Geef mij maar Parijs, dat is mooier dan Amsterdam	246
34. Appie voor altijd	133	70. Hoe Crujfff niet naar AC Milan ging	249
35. De eigenwijze Keizer – deel 1	137	71. Geen vinkje, wel een pilletje: de horrorweek van februari 2021	251
36. Drie kleine vogeltjes	141	72. 19 seconden	253
37. De veertig vervloekte opvolgers van Patrick Kluivert	144	73. Niet juichen maar scoren	256
38. Van de regen in de gloria	147	74. Goede Ajax-tijden, slechte Ajax-tijden	258
39. De verzonnen beker: Ajax wint de eerste Super Cup	151	75. Nog één keer naar De Meer, maar Olsen wordt gewipt	260
40. De voetbalmessias van de Watergraafsmeer	155	76. Mortens onoverwinnelijke vreemdelingenlegioen	263
41. De patatgeneratie pakt de schaal	159	77. Hans Kraay en de krasse kattenmoord	267
42. Week 42	162	78. Een 10 voor de Maluku Maradona van De Meer	269
43. De bolling van de bal: de VAR, de woede en de wiskundeles	167	79. Het Houten Stadion: Ajax' eerste echte thuis (1907-1934)	271
44. De laatste godenzonen zwaaien af	170	80. De Meer: een mooi huis in een grote tuin (1934-1996)	273
45. De ossenworst en de schaatsmuts	174	81. En Jack de Gier deed het licht uit	276
46. Jantje, wat doe je nu?	177	82. De fik erin!	277
47. De wederkomst van 'De Verlosser'	180	83. Van baksteen naar beton	279
48. Ajax wint de wereldcup – deel 1: terreurvoetbal in Buenos Aires	184	84. Gerrie gaat los	283
49. Ajax wint de wereldcup – deel 2: hoe een hoestje de wereldbeker naar Amsterdam bracht	187	85. Van wereldster tot pannenkoek	285
50. Rood-Rood-Penalty: een woest makende minuut in Londen	191	86. De omhaal der omhalen	289
51. Salo Muller: de medische mascotte van Ajax	194	87. Een monumentje voor Tante Sien van Spellen, de 'moeder' van Ajax	292
52. Een ruwe diamant uit Malmö	198	88. Het Ajax-shirt – deel 1	295
53. En Zlatans PlayStation stond nog aan	201	89. Het Ajax-shirt – deel 2	296
54. 'De Keizer van Arsenal'	204	90. Het Ajax-shirt – deel 3: die drie vermaledijde Adidas-strepen	298
55. Gerrit Keizer – deel 2: 'De Vliegende Groenteman'	207	91. Pubquizvraag-alert: de allereerste buitenlander	300
56. Komt dat schot! Hugo Walker, de doelpuntendichter	209	92. Het mysterie van de doorgezaagde doelpalen	301
57. De karatetrapp van Louis – hoe een woeste trap Ajax wakker schopte	212	93. Arjen Robben, de net-niet-Ajaciëd	304
58. De Rokende Rebel uit de Rijnstad	216	94. Goaltjes-Piet	306
59. Van 5-1 naar 6-5: het wonder van Abeveen	219	95. Wie was nou die man in dat gifgroene pak?	307
60. Schipholgate-gate: hoe Froylán Ledezma Ajaciëd werd	222	96. Van Gaal laat de ramen trillen	310
61. 'Stuk aan drank en vrouwen': de <i>mission impossible</i> van George Knobel	225	97. Ajax speelt... een interland!	314
62. De allereerste Europese prijs	228	98. Een ijsbal op je oog: de kille thuiskomst van Wim Jansen	316
		99. Monumentje: Sjakie Wolfs, heel belangrijk	319
		100. Daar hoorden zij engelen huilen	321

101. Drie cups, geen huldiging	323
102. Hoe Johan Crujff bij Ajax vertrok	326
103. Broedermoord na zes jaar onoverwinnelijkheid	328
104. Maup Caransa: de ongekroonde koning van Amsterdam	330
105. Zeventien. Nul. De dag dat Ajax de recordboeken herschreef	332
106. VUC – AFC Ajax	334
107. De stereotoren van Frank Rijkaard	335
108. De allesbeslissende kleedkamerspeech (was heel kort)	337
109. De Amsterdam Admirals	339
110. Kansloos vs schoenloos	342
111. De Europacup in het washok	343
112. Operatie ‘Trojaanse Koe’	345
113. De allereerste Klassieker (liep gelijk uit op een rel)	347
114. De middelvinger van Aad de Mos	350
115. De Koninklijke AFC Ajax?	353
116. Ajax verliest met 0-6... en Amsterdam huldigt de tegenstander?	355
117. Tokyo Denki Kagaku	357
118. Union Amsterdam: naar welke Ajax is Ajax nou genoemd?	359
119. De rugbyblessure van Danny Blind	361
120. Zijnetniet: het spookdoelpunt van Bilbao	364
121. Bekerkoorts: griep in plaats van glorie	366
122. De vliezenbreukwissel	369
123. 34 pingels	371
124. Week 43: we zijn zo ontzettend terug	375
125. Welkom terug, ouwe!	378
<i>Dankwoord</i>	381

Voorwoord

‘Dit is de mooiste dag van mijn leven!’ Het is 6 maart 2019, het is halftwee ’s nachts als Arco Gnocchi opeens zijn gevoelens met mij deelt. We zitten op een bankje in een steegje van Madrid, voor de deur van een Spaanse kroeg, om op dit nachtelijke tijdstip een podcast op te nemen. Een paar uur eerder beleefde Ajax een van de meest memorabele voetbalavonden in de roemrijke clubgeschiedenis. In de heroïsche voetbaltempel Bernabéu speelden de Amsterdammers tegen Real Madrid, met oogstrelend voetbal en een klinkende 1-4 zege tot gevolg.

De niet geheel nuchtere Arco verhaalt over zijn belevenissen te midden van zijn vrienden in het uitvak. Soms dwalen zijn gedachten af, verschijnt er kort een gelukzalige glimlach op zijn gezicht, waarna hij weer vol clubliefde begint te verhalen over de dribbel van Frenkie de Jong, de historische vrije trap van Lasse Schöne, de ongenaakbare Dušan Tadić, de technische suprematie van Hakim Ziyech en de dribbels van David Neres. Wat voetbal kan losmaken bij een intelligente man van rond de veertig jaar, met een gezin en een mooie maatschappelijke loopbaan, die ogenschijnlijk serieus in het leven staat, komt in deze nacht aan het oppervlak. De Ajax-liefde zorgt bij hem voor een oneindig gelukkig gevoel!

Arco beleefde de wonderlijke voetbalshow in Madrid vanuit het uitvak, ik vanaf de perstribune. Zoals we dat jarenlang eigenlijk bij elke wedstrijd doen, om daar vervolgens wekelijks op allerlei uiteenlopende locaties en onder zeer wisselende omstandigheden samen in onze *Pak Schaal Podcast* van gedachten over te wisselen. Onze beleving van Ajax, en alles wat met deze grote club gepaard gaat, beleven we met een totaal ander gevoel. Arco is, zoals hij het zelf noemt, een emo-Ajacië. Met daarbij de nadruk op beide aspecten. Ik ken niemand die zo emotioneel met de recordkampioen van Nederland meeleeft als Arco. Goed is geweldig en slecht is dramatisch. Grijstinten zijn er bij Arco op Ajax-vlak simpelweg niet te bespeuren en dat maakt hem tot een zeer bijzondere Amsterdamse supporter.

Zelfs na ruim driehonderd afleveringen van onze podcast weet Arco me nog altijd te verrassen. Het relativeringsvermogen mag ik voor mijn rekening

nemen, maar dat is niet zo moeilijk als je geen emotioneel gevoel bij de club hebt. Wel gun ik de supporters van Ajax, met Arco voorop, het allermooiste, zoals ik dat eigenlijk bij alle clubsupporters in Nederland heb. Het is een vorm van emotionele binding, die voor hoge pieken en diepe dalen kan zorgen. Eigenlijk is het de kern van de populariteit van het voetbal. Spelers en trainers komen en gaan, zijn vrijwel altijd op zoek naar meer en beter, terwijl de clubsupporter vooral niet weg wil gaan en bovenal het geluk wil koesteren dat de club hem of haar geeft.

Bij Arco zorgt dat voor bijzondere taferelen. Zo beoordeelt hij heel minutieus elk seizoen het nieuwe thuisshirt. Als er iets niet strookt met de historie van het shirt, dan is hij genadeloos. Hij heeft ze ook allemaal thuis in de kast hangen, net als de lading Ajax-truien. Dan trekt hij er eentje aan naar een wedstrijd en als Ajax dan goed presteert, dan is dat direct de gelukstrui die ongewassen, ruikend naar bier en tribunegeuren, wacht op de volgende wedstrijd. Over spelsituaties en tactische vondsten weidt Arco niet te veel uit, maar met een mooie dosis zelfspot kan hij wel weergeven hoe hij een wedstrijd van Ajax van minuut tot minuut beleeft. Met elke keer een ritje in de emotionele achtbaan, ongeacht de tegenstander of het belang van de wedstrijd. Het zijn zo maar wat ervaringen die we nu al zo'n zes jaar met elkaar delen en waar wekelijks ongeveer 35.000 luisteraars zich mee vermaken.

We krijgen vaak van luisteraars te horen dat mensen onze combinatie van tegengestelde emoties waarderen en zich daarbij heel erg kunnen inleven in de gevoelens van Arco. De supportersbeleving, die voor menig Ajacied een substantieel onderdeel van de week en het leven is, zorgt voor een puur Ajax-gevoel. Arco is de belichaming van dit sentiment en in de komende 125 verhalen komt dat clubgevoel in sterke mate tot uiting. Een vermakelijke en boeiende route langs 125 jaar Ajax, geschreven door dé ultieme emo-Ajacied. Genieten!

Freek Jansen
Hoofdredacteur *Voetbal International*

Inleiding

Ik kreeg de vraag of ik een boek wilde schrijven over 125 jaar Ajax, want ik hield toch van Ajax én van geschiedenis? Absoluut, maar ik was toch geen schrijver? Bovendien kwam de vraag vlak nadat 'we' waren uitgeschakeld in de beker, door amateurs. Door amateurs! In de ranglijst stond Ajax zo'n 85 punten achter op koploper PSV. Lager kon de club niet zinken. Was dit wel het moment en was ik wel de juiste persoon hiervoor? Niets bleek minder waar: het was absoluut het juiste moment. Wat begon als een vlucht in het Ajax-verleden werd een hernieuwde waardering voor wat het betekent om Ajacied te zijn. En of ik de juiste persoon ben? Ik besloot het project te benaderen volgens de Ajax-filosofie: vol bravoure, creativiteit én lef. Uiteindelijk is het doel hetzelfde als voor iedere Ajacied: scoren bij mijn debuut!

Inmiddels ga ik al zo'n 35 jaar naar Ajax, maar toen ik begon met het verzamelen van deze 125 verhalen ontdekte ik dat ik vooral over de tijd van vóór mijn eerste stadionsgang weinig wist. Het verhaal van Ajax bleek een 125-jarige cyclus van vallen en opstaan, van arrogantie en branie, van drama en magie. Veel namen, wedstrijden en goals dreigen vergeten te worden door nieuwe generaties, en dat zou jammer zijn aangezien er zoveel valt te genieten, te lachen en te gruwelen. Ajax is tijdloos, elk verhaal leeft altijd. Net als je denkt dat de club definitief ten onder gaat, komt er weer een nieuw wondersteam voorbij. En als je denkt dat de hegemonie eeuwig zal duren, staat er altijd wel een Cambuur of een De Graafschap klaar om ons met beide benen op de grond te zetten.

De afgelopen twee seizoenen waren misschien wel de pijnlijkste uit de clubgeschiedenis. Maar juist tijdens het schrijven van dit boek herontdekte ik waarom ik ooit verliefd werd op deze club. In elk verhaal dat ik vond, zag ik dat patroon terugkomen: Ajax leeft al 125 jaar groots en meeslepend. Ajacied zijn is nooit saai. Voor elke stropdas met een 'i' erop is er een Champions League-finale in Wenen. Voor elke mislukte transfer à la Gabrich is er een Jari Litmanen die opeens op proef komt en geschiedenis schrijft. En zelfs in de donkerste tijden is er altijd wel een Johnny Rep of Mika Godts die de bal 'even' in de kruising jaagt.

Dit boek is geen chronologisch, volledig verslag van 125 jaar clubhistorie. Het is een verzameling van wat ik de mooiste, gekste en meest memorabele momenten uit de Ajax-geschiedenis vond. Van de mistwedstrijd tot de karate-

trap van Van Gaal, van de patatgeneratie tot het wonder van Madrid. Sommige verhalen ken je misschien al, andere zijn zo bizar dat je nauwelijks kunt geloven dat ze echt gebeurd zijn.

Ik hoop dat je net zoveel plezier beleeft aan het lezen van deze verhalen als ik had met het verzamelen ervan. Want dit is mijn club. En er zijn er ongetwijfeld veel andere heel mooie, maar dit is de mijne. Of we nu winnen of verliezen: een betere club dan deze is er niet. Ajax ondanks alles. Ajax voor altijd!

Arco Gnocchi
Amsterdam, maart 2025

1.

Bobby was Ajax, Ajax was Bobby

AFC Ajax – MVV, 1-0 | 7 mei 2000

Hij was de bekendste assistent-trainer van Nederland (en omstreken), met pure, 48-karaats clubliefde voor Ajax. Hij werd weggestuurd door het bestuur en teruggehaald door Crujff. Talloze spelers kreeg hij weer fit met zijn keiharde hersteltrainingen. Wellicht was hij zelfs wel de grootste Ajacied aller tijden. Dat is nogal een claim, maar laten we die even rustig onderzoeken.

Bobby Haarms. Vanaf maart 1934 stond zijn wieg aan de Middenweg. Een maand later werd precies aan de overkant van de straat begonnen met de bouw van stadion De Meer. Als jong kind keek hij smachtend uit het raam, naar Ajax. Daar moest hij bij zijn, daar moest hij bij horen. Op de schouders van zijn vader ging de kleine Bobby naar zijn eerste Ajax-wedstrijden. 'Ik stond er met mijn neus bovenop. Elke dag ging ik naar de trainingen kijken en dacht: godverdorie, dat wil ik later ook, voetballen bij Ajax. Iets mooiers bestond niet,' vertelde hij in 2004 aan het tijdschrift *Ons Amsterdam*.

En dat lukte hem! Na twee testwedstrijden werd hij in 1947 toegelaten tot de jeugdopleiding en in 1952 speelde Haarms zijn eerste wedstrijd voor het eerste van Ajax. Zijn bijnaam werd 'de Spijker': een harde speler, zeker voor Ajax-begrippen. Haarms praatte als speler voorafgaand aan de wedstrijd tegen zijn kicksen. 'Het moet gebeuren,' mompelde hij dan tegen zijn voeten, 'jullie moeten het doen. Jullie.' Hij nam een nieuwe jeugdspeler onder zijn hoede, Sjakie Swart. Maar al in 1959 moest Haarms stoppen, zijn knie kon niet meer. Trainer Vic Buckingham raadde Bobby aan om trainer te worden. In 1967 belde zijn oude ploeggenoot bij Ajax, Rinus Michels. Hij was de nieuwe trainer geworden van hun cluppie, of Haarms hem wilde komen assisteren. Natuurlijk wilde hij dat, sterker nog, dat was zijn droom! Een droom die vervolgens zeventien jaar lang zou duren. Michels spotte op een avond uit in Amsterdam eens de speler Tommie Søndergaard. De Ajacied was dronken, had een peuk in zijn mondhoek en werd al zwalkend door twee vrouwen afgevoerd. De volgende dag op de training gaf Michels aan Haarms de opdracht de brakke Søndergaard eens goed af te beulen. 'Ik ga dood!' riep Søndergaard na